

**DOPUNA PROGRAMA ZAKONODAVNIH AKTIVNOSTI VEZANIH UZ
REFORMU RADNOG ZAKONODAVSTA**

**1. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI RADNIČKIH POTRAŽIVANJA
U SLUČAJU STEČAJA POSLODAVCA**

Cilj donošenja zakona: Zakonom će se urediti posebni sustav zaštite određenih radničkih potraživanja za slučaj stečaja poslodavca na način da će se definirati koja se potraživanja radnika, kao privilegirana, štite za slučaj stečaja poslodavca, te će se urediti institucionalne i osnovne pretpostavke za djelovanje sustava zaštite i podmirenja radničkih potraživanja, kao i izvori financiranja sustava.

Nositelj: Ministarstvo rada i socijalne skrbi

Aktivnost: Nacrt prijedloga Zakona o zaštiti radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca izrađen i pripremljen za proceduru.

2. PRIJEDLOG IZMJENA I DOPUNA ZAKONA O ZAŠTITI NA RADU

Cilj izmjene zakona: Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu predlažu se rješenja kojima će se povećati učinkovitost inspekcije rada, poslodavcima omogućiti fleksibilnija rješenja vezana za obveze organiziranja i provedbe zaštite na radu, omogućiti lakši izbor povjerenika radnika za zaštitu na radu uz utvrđivanje njihovih prava, te će se odredbe navedenog zakona u potpunosti uskladiti s odredbama Direktive 89/391/EEC o uvođenju mjera za poticanje unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika. Odgovarajućim izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu posebno će se urediti pitanja zaštite na radu, prava, obveze i odgovornosti radnika i poslodavaca u vezi rada na izdvojenim mjestima rada.

Nositelj: Ministarstvo rada i socijalne skrbi

Aktivnost: Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o zaštiti na radu izrađen i pripremljen za proceduru.

3. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

Cilj izmjene zakona: Osnovni ciljevi predloženih izmjena i dopuna Zakona o parničnom postupku su povećanje učinkovitosti postupka, onemogućavanje zlouporabe prava u postupku i povećanje procesne discipline. Predloženim se izmjenama predviđa monokratski sastav sudova u prvom stupnju, ograničavaju se inkvizitorna ovlaštenja suda u vezi prikupljanja dokazne građe radi ubrzanja postupka i povećanja njegove efikasnosti, zatim bitno je zaoštreno pitanje procesne discipline, povećane su značajno novčane kazne

koje sud može izricati u postupku, značajno su izmijenjene odredbe o dostavi, izmijenjena je koncepcija pripremnoga ročišta, predviđaju se novi procesni instituti, propisuje se da se presuda mora izraditi i otpremiti u roku od 30 dana po donošenju, i dr.

Promjenama navedenog zakona postiže se opće ubrzanje postupka i u području radnih sporova. U tom cilju propisuje se rok za odgovor na tužbu, rok za zakazivanje glavne rasprave i rok za dovršenje prvostupanjskog postupka. U postupku u parnicama iz radnih odnosa postupak pred prvostupanjskim sudom mora se okončati u roku od šest mjeseci od dana podnošenja tužbe. Posebno se regulira i zastupanje u radnim sporovima na način da radnika kao punomoćnik može zastupati osoba koja je u radnom odnosu u sindikatu, a isto se odnosi i na zastupanje poslodavaca. U radnim sporovima iz određenih važnih razloga sud može odlučiti da žalba ne zadržava ovrhu odluke.

Navedenim izmjenama namjerava se znatno poboljšati razina pravne zaštite u suđenju u radnim sporovima.

Nositelj: Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave

Aktivnost: Konačni prijedlog Zakona o parničnom postupku izrađen je i upućen u proceduru II. čitanja.

4. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA STEČAJNOG ZAKONA

Cilj donošenja zakona: Osigurati efikasnije i brže provođenje stečajnih postupaka, otkloniti pojedine nejasnoće koje su se uočile u dosadašnjoj primjeni pojedinih odredbi zakona, na primjereniji način riješiti odnos ovršnih postupaka i stečajnog postupka u ostvarivanju tražbina razlučnih vjerovnika, te omogućiti proširenje subjekata nadležnih za vođenje stečajnih postupaka. Potrebno je razmotriti i tretman potraživanja obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje, tj. drugi mirovinski stup, zatim potraživanja radnika koja se naplaćuju kao trošak stečajnog postupka, te uskladiti pojedina rješenja u Stečajnom zakonu s odredbama Zakona o zaštiti radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca.

Nositelj: Ministarstvo gospodarstva u suradnji s Ministarstvom pravosuđa, uprave i lokalne samouprave

Aktivnost: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona izrađen je i upućen u proceduru I. čitanja.

5. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OVRŠNOG ZAKONA

Cilj izmjene zakona: Pojednostavniti postupanje kako bi vjerovnici na temelju pravomoćne sudske odluke mogli efikasno i ostvariti svoje pravo, budući sadašnji Ovršni zakon još uvijek štiti dužnika. Takva promjena utjecati će i na stvaranje pozitivnog građanskog i poslovnog morala, te jačanje društvene discipline, a time i vladavine prava. Nadalje izmjenama Zakona potrebno je ograničiti pravo na izjavljivanje žalbe i na traženje odgode ovrhe na najnužniju mjeru, s tim da se odgoda, kad god to ovrhovoditelj zatraži, uvjetuje davanjem jamčevine. Pored toga nužno je spriječiti zlouporabe procesnih prava, a osobito one kojima je svrha odugovlačenje postupka kako bi se povećala učinkovitost

ovršnog postupka. Izmjenama Ovršnog zakona regulirati će se i rok za podnošenje ovršnog prijedloga radi vraćanja radnika na rad.

Nositelj: Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave

Aktivnost: Prijedlog izmjena i dopuna Ovršnog zakona izrađen je i upućen u proceduru I. čitanja.

6. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA

Cilj izmjene zakona: Osigurati efikasniji progon gospodarskog kriminaliteta, suzbijanje sive ekonomije i sankcioniranje kriminaliteta počinjenog tijekom pretvorbe i privatizacije, pri čemu će se novelirati postojeće odredbe i inkriminacija uskladiti s ratificiranim međunarodnim konvencijama i obvezana Hrvatske koje proizlaze iz Sporazuma o procesu stabilizacije i pridruživanja EU. Posebice je značajna promjena članka 114. postojećeg Kaznenog zakona kojom se predviđa kaznena odgovornost svake odgovorne osobe u trgovačkom društvu ili ustanovi koja u propisanom roku radniku ne isplati plaću ili mu ograniči pravo na zaradu. U tome slučaju predviđa se kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca do tri godine. Prethodno uključuje i prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, odnosno određene obveze iz radnih propisa. Nadalje, izmjenama Kaznenog zakona utvrđuje se i odgovornost pravne osobe, a ne samo odgovorne osobe za kršenje propisa iz područja rada. U slučaju ne izvršavanja pravomoćne odluke suda ili drugog nadležnog tijela utvrđuje se kaznena odgovornost odgovorne osobe i kazna zatvora u trajanju od tri godine.

Nositelj: Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave

Aktivnost: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona izrađen je i upućen u proceduru II. čitanja.

7. IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O DRŽAVNOM INSPEKTORATU

Cilj izmjene zakona: Odgovarajućim izmjenama i dopunama zakona potrebno je uskladiti pitanja nadzora i kontrole, te drugih inspeksijskih ovlasti s posebnim naglaskom na promjene u radnom zakonodavstvu. Navedeno se posebice odnosi na pitanja inspeksijskog nadzora na izdvojenim mjestima rada, na proširenje ovlasti za mandatno kažnjavanje za prekršaje iz područja radnih odnosa i zaštite na radu.

Nositelj: Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave u suradnji s Ministarstvom rada i socijalne skrbi

Aktivnost: Izmjene i dopune Zakona o Državnom inspektoratu potrebno je žurno pripremiti i uputiti u proceduru.

8. IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O POSREDOVANJU PRI ZAPOSŁJAVANJU I PRAVIMA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

Cilj izmjene zakona: Odgovarajućim izmjenama i dopunama Zakona uredit će se pitanje prava po osnovu nezaposlenosti na način da se redefinira najdulje razdoblje primanja

naknade za slučaj nezaposlenosti, prema kriterijima usuglašenim između socijalnih partnera. Sukladno skraćivanju otkaznih rokova u Konačnom prijedlogu izmjena i dopuna Zakona o radu, predlaže se ovim zakonom regulirati odgovarajuće produženje vremena primanja novčane naknade: za radnike od 10 do 15 godina ukupnog radnog staža za 24 dana, za radnike od 15 do 20 godina ukupnog radnog staža za 52 dana, za radnike od 20 do 25 godina ukupnog radnog staža za 78 dana, te za radnike iznad 25 godina ukupnog radnog staža za 78 dana.

Posebna prava na odgovarajuću pogodnost u ostvarivanju prava za vrijeme nezaposlenosti, ostvarivati će radnici kojima je radni odnos prestao poslovno uvjetovanim otkazom ugovora o radu, a prethodno su ostvarili radni staž u trajanju od dvadeset i više godina kod istog poslodavca. Navedenim radnicima će se ovisno o godinama ukupnog radnog staža osigurati isplata jednokratne naknade u trenutku prijave u evidenciju HZZ-a i to: za više od 20 godina radnog staža 2.000Kn, za više od 25 godina radnog staža 4.000Kn i za više od 25 godina radnog staža 6.000Kn.

Nositelj: Ministarstvo rada i socijalne skrbi

Aktivnost: Izmjene i dopune Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti potrebno je žurno pripremiti i uputiti u proceduru.

9. IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU

Cilj izmjene zakona: Osigurati normative pretpostavke za širu primjenu instituta atipičnih oblika rada kao što je, primjerice, rad s nepunim radnim vremenom i rad sa skraćenim radnim vremenom, što je posebice značajno za produktivno rješavanje viška radnika, kao i novo zapošljavanje. Na takav način otvorila bi se mogućnost proporcionalnog korištenja prava po osnovi rizika uređenih Zakonom o mirovinskom osiguranju u odnosu na odredbe regulirane sada važećim zakonom, koje u sadašnjem trenutku predstavljaju prepreku. Nadalje, uskladiti će se odredbe o matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje s odredbama Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja, a u cilju utvrđivanja prava na nacionalnu starosnu mirovinu osobama koje nisu obuhvaćene sustavom mirovinskog osiguranja.

Nositelj: Ministarstvo rada i socijalne skrbi u suradnji s Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje

Aktivnost: Izmjene i dopune Zakona o mirovinskom osiguranju potrebno je žurno pripremiti i uputiti u proceduru.

10. IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

Cilj izmjene zakona: Osigurati normative pretpostavke za širu primjenu instituta atipičnih oblika rada kao što je, primjerice, rad s nepunim radnim vremenom i rad sa skraćenim radnim vremenom, što je posebice značajno za produktivno rješavanje viška radnika, kao i novo zapošljavanje. Na takav način otvorila bi se mogućnost proporcionalnog korištenja prava po osnovi rizika uređenih Zakonom o zdravstvenom osiguranju u odnosu na odredbe regulirane sada važećim zakonom, koje u sadašnjem trenutku predstavljaju prepreku.

Nositelj: Ministarstvo zdravstva u suradnji sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje

Aktivnosti: Izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju potrebno je žurno pripremiti i uputiti u proceduru.